

ΤΟ ΕΛΑΦΙ ΤΟΥ ΣΕΡΤΩΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ-ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1. Ερωτήσεις-ασκήσεις ανοικτού τύπου

1. *postero die, eum locum*: Να κλιθούν μαζί στον αριθμό που βρίσκονται.
2. Να εντοπίσετε τα προσηγορικά αρσενικά ονόματα της β' κλίσης και να τα μεταφέρετε στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού.²⁵⁶
3. Να γράψετε τη γενική και αφαιρετική πτώση ενικού και πληθυντικού αριθμού των προσηγορικών ονομάτων της γ' κλίσης.²⁵⁷
4. *magna, utilia*: Να σχηματίσετε τους τρεις βαθμούς του παράγωγου επιρρήματος των επιθέτων που σας δίνονται.
5. *durius*: Να μεταφέρετε το επίθετο στους άλλους βαθμούς. Να σχηματίσετε τους τρεις βαθμούς του παράγωγου επιρρήματος.
6. *utilia*: Να κλίνετε τον θετικό και τον συγκριτικό βαθμό του επιθέτου στον ενικό αριθμό, στο γένος που σας δίνεται το επίθετο.
7. Να εντοπίσετε τα επίθετα του κειμένου που δεν σχηματίζουν παραθετικά.
8. Να αναγνωρίσετε γραμματικώς τις αντωνυμίες του κειμένου.
9. *quodam, ei, aliquis*: Να μεταφέρετε τις αντωνυμίες στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού και στα τρία γένη.
10. *sibi*: Να κλίνετε την αντωνυμία στον πληθυντικό αριθμό στο πρόσωπο που βρίσκεται.
11. *praecipit*: Να κλίνετε την οριστική ενεστώτα και την υποτακτική παρατατικού της παθητικής φωνής.
12. *factu, instinctam, admissis*: Να γράψετε τους ονοματικούς τύπους της οικείας φωνής.
13. *conloqui*: Να γράψετε τους τύπους της ενεργητικής φωνής του ρήματος. Από αυτούς να κλίνετε μόνο το γερούνδιο και την υποτακτική.

---

²⁵⁶ locus, amicus, somnus, servus

²⁵⁷ pulchritudo, numen, miles

14. *visum esse*: Να κλίνετε τις προστακτικές ενεστώτα και μέλλοντα στην ενεργητική και παθητική φωνή.
15. *inventam esse*: Να γράψετε το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής όλων των χρόνων της ενεργητικής φωνής.
16. *perisset*: Να κλίνετε: α) την οριστική και την προστακτική του μέλλοντα β) την υποτακτική και την προστακτική του ενεστώτα.
17. *futurus esset, imperandum esset*: Να αναγνωρίσετε τους τύπους και να κλίνετε την υποτακτική του παρακειμένου στη συζυγία που σας δίνονται.
18. *orta est, reverti*: Να κλίνετε την υποτακτική του παρατατικού και την προστακτική του ενεστώτα. Να γράψετε τα απαρέμφατα και τις μετοχές.
19. *dixit, factu, praedicabat, tacere, fugit*: Να κλίνετε την προστακτική ενεστώτα στη φωνή που βρίσκονται οι τύποι.
20. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω προτάσεις αφού μεταφέρετε τα ρήματα στα υπόλοιπα πρόσωπα του ενικού και πληθυντικού αριθμού της οριστικής του ενεστώτα και του μέλλοντα και κάνετε τις απαραίτητες τροποποιήσεις:
- α) *Eum iussit tacere.*
- β) *Omnibus persuasit cervam conloqui secum.*
21. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω προτάσεις, αφού μεταφέρετε όλους τους κλιτούς τύπους στον αντίθετο αριθμό. Να μη θίξετε τους τύπους εκείνους που αν μετασχηματιστούν, προκύπτουν προτάσεις νοηματικώς εσφαλμένες:
- α) *Ea cerva quodam die fugit et perisse credita est.*
- β) *Cerva alba eximiae pulchritudinis dono data erat.*
- γ) *Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere.*
- δ) *Praeterea praecepit, ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset.*
- ε) *Ille dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti.*
22. Να αναγνωρίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου.
23. Να αναγνωρίσετε τους τοπικούς προσδιορισμούς του κειμένου.
24. Να αναγνωρίσετε τους χρονικούς προσδιορισμούς του κειμένου.
25. Να αναγνωρίσετε το συντακτικό ρόλο των λέξεων του κειμένου που βρίσκονται σε πτώση δοτική.

26. Να μετατρέψετε τη σύνταξη από παθητική σε ενεργητική:
- α) *Cerva alba eximia pulchritudinis Sertorio a Lusitano quodam dono data erat.*
- β) *Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cerva sese monitum esse praedicabat.*
27. *admissis amicis*: Να αναλύσετε τη μετοχή με δευτερεύουσα χρονική πρόταση εισαγόμενη με τον ιστορικό-διηγηματικό *cum*.
28. Να μεταφέρετε τις παρακάτω μορφές του πλάγιου λόγου σε ευθύ:
- α) *Sertorius omnibus persuasit cervam conloqui secum et docere, quae utilia factu essent.*
- β) *A cerva sese monitum esse praedicabat.*
- γ) *Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse...*
- δ) *Sertorius eum iussit tacere.*
- ε) *Praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset.*
- στ) *Sertorius dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti.*
29. Να αντικαταστήσετε το σουπίνο του κειμένου από εμπρόθετο γερούνδιο.
30. *Si quid durius ei videbatur, a cerva sese monitum esse praedicabat.*: Να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου και να τον μετασχηματίσετε έτσι ώστε να εκφράζει υπόθεση δυνατή ή πιθανή.
31. *Si quid durius ei videbatur*: Να δικαιολογήσετε την παράλειψη του β' όρου σύγκρισης.
32. *perisse credita est*: Να δικαιολογήσετε την παράλειψη του υποκειμένου του ειδικού απαρεμφάτου.
33. *quod imperandum militibus esset*: Να κάνετε συντακτική αναγνώριση του γερουνδιακού και να αντικαταστήσετε τον τύπο της παθητικής περιφραστικής συζυγίας από το ρήμα *debeo* και απαρέμφατο.
34. *Ea cerva quodam die fugit*: Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από τη φράση “*Aliquis nuntiavit...*”.

35. Να συμπληρώσετε τα κενά, ώστε να χαρακτηρίζεται πλήρως η συντακτική λειτουργία των λέξεων ή των προτάσεων που δίνονται.
- α) *pulchritudinis* είναι γενική ..... της .....
- β) *dono* είναι ..... που δηλώνει .....
- γ) *conloqui* είναι ..... απαρ. ως ..... στο .....
- δ) *utilia* είναι ..... στο .....
- ε) *ei* είναι ..... από το .....
- στ) *quae utilia factu essent* είναι δευτ. .... πρόταση.
- ζ) *a cerva* είναι ..... στο .....
- η) *sibi* είναι δοτική ..... από το .....
- θ) *amicis* είναι ..... στο .....
- ι) *reverti* είναι ..... απαρ. ως ..... στο .....
36. Να καταγράψετε λέξεις λατινικές του κειμένου ετυμολογικά συγγενείς με τις παρακάτω λέξεις: “κέρατο”, “άλμπουμ”, “ένσικτο”, “ντούρος”.
37. Να σχηματίσετε σύνθετα του ρήματος “eo” με τις προθέσεις ab, ad, ex, per, trans και το πρόθεμα red- και να γράψετε τη σημασία τους.²⁵⁸
38. Να μεταφράσετε στα Λατινικά τις προτάσεις:²⁵⁹
- α) Κάποιος είχε δώσει στο Σερτώριο για δώρο ένα πολύ όμορφο ελάφι.
- β) Το ελάφι μιλούσε μαζί του και του έδειχνε τι ήταν χρήσιμο να κάνει.
- γ) Ο Σερτώριος πολλές φορές έπρεπε να δίνει διαταγές στους στρατιώτες του σκληρότερες από τις συνηθισμένες.
- δ) Λέγεται πως κάποτε το ελάφι χάθηκε.
- ε) Κάποιος βρήκε το ελάφι, αλλά ο Σερτώριος τον διέταξε να το κρατήσει μυστικό.
- στ) Όταν το ελάφι αφέθηκε ελεύθερο από το δούλο και όρμησε στην κρεβατοκάμαρα, όπου ήταν ο Σερτώριος με τους φίλους του, προκλήθηκε μεγάλη κατάπληξη.

²⁵⁸ abeo = φεύγω, adeo = πλησιάζω, exeo = βγαίνω, pereo = χάνομαι, πεθαίνω, redeo = επιστρέφω, transeo = περνάω, διέρχομαι.

²⁵⁹ α) Aliquis cervam eximiae pulchritudinis Sertorio dono dedit. β) Cerva secum loquebatur et docebat quae utilia factu essent. γ) Saepe duriora imperanda erant a Sertorio (εμπρόθετη αφαιρετ. του ποιητικού αιτίου για να αποφευχθούν δύο δοτικές) militibus. δ) Quondam cerva perisse fertur. ε) Aliquis cervam invenit sed Sertorius eum iussit tacere. στ) Cum cerva a servo emissa esset et in cubiculum introrupisset, ubi Sertorius cum amicis erat, admiratio magna orta est.

39. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια να το μεταφέρετε στον ευθύ λόγο:

Hannibal Antiocho regi dixit iniuria eum dubitare sibi confidere: eum Hannibalem non novisse; se novem annos natum, iubente patre Amilcare, ubi sacrum faceret et deos immortales precaretur, prope aram venisse et promisisse se numquam Romanorum amicum fore; se illorum verborum semper meminisse, Romanisque semper obfuisse et obesse; ne spem suam Antiochus falleret; sibi potius confideret et praecepta sua sequeretur.

Άγνωστες λέξεις: nosco, novi, notum, -ere, 3 = γνωρίζω, precor (αποθ.), 1 = ικετεύω, προσεύχομαι, ara, -ae = βωμός, promitto, -misi, -missum, -ere, 3 = υπόσχομαι, obsum, -fui, -esse + dot. = βλάπτω, fallo, fefelli, (deceptum), -ere, 3 = σφάλω, απατώ, potius (επίρρ.) = μάλλον, praeceptum, -i = δίδαγμα, παράγγελμα.

2. Ερωτήσεις-ασκήσεις κλειστού (αντικειμενικού) τύπου

I. Ασκήσεις του τύπου “Σωστό-Λάθος”

1. Στις παρακάτω προτάσεις να διαγράψετε το σκέλος που περιέχει λάθος.

- α) *dono* είναι δοτική ή αφαιρετική;
 β) *omnibus* είναι δοτική ή αφαιρετική;
 γ) *secum* είναι αιτιατική ή αφαιρετική;
 δ) *durius* είναι επίρρημα ή επίθετο;
 ε) *imperandum* είναι γερούνδιο ή γερουνδιακό;
 στ) *diei* είναι γενική ή δοτική;
 ζ) *eis* είναι δοτική ή αφαιρετική;
 η) *quid* είναι αόριστη ή ερωτηματική αντωνυμία;

2. Στηριζόμενοι στο κείμενο να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

		Σωστό	Λάθος
α) <i>quae utilia factu essent</i>	είναι δευτ. αναφορική πρόταση.	☐	☐
β) <i>quod imperandum... esset</i>	είναι δευτ. αναφορική πρόταση.	☐	☐
γ) <i>cum... nuntiavisset</i>	είναι δευτ. χρονική πρόταση.	☐	☐
δ) <i>ut... emitteret</i>	είναι δευτ. τελική πρόταση.	☐	☐

ε) <i>emissa</i>	είναι αφαιρ. απόλ., χρονικ. μτχ.	☐	☐
στ) <i>sese</i>	είναι υποκ. στο “ <i>monitum esse</i> ”.	☐	☐
ζ) <i>cum... introrupisset</i>	είναι χρονική πρόταση.	☐	☐
η) <i>reverti</i>	είναι ειδ. απαρ. αντικ. στο “ <i>dixit</i> ”.	☐	☐
θ) <i>admiratio</i>	είναι υποκείμενο στο “ <i>orta est</i> ”.	☐	☐
ι) <i>eis</i>	είναι έμμεσο αντικ. στο “ <i>dixit</i> ”.	☐	☐

3. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω προτάσεις ανταποκρίνονται στο νόημα του κειμένου και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>Lusitanus quidam cervam albam Sertorio dono dederit.</i>	☐	☐
β) <i>Sertorius aperte mentiebatur, quod praedicabat cervam secum conloqui.</i>	☐	☐
γ) <i>Cerva Sertorium monebat ut militibus duriora imperaret.</i>	☐	☐
δ) <i>Aulus Gellius tradit cervam perisse et paulo post inventam esse.</i>	☐	☐
ε) <i>Cum cerva inventa esset, Sertorius laetitia adductus id omnibus aperuit.</i>	☐	☐
στ) <i>Sertorius cervam repente in suum cubiculum emitti a servo iussit.</i>	☐	☐
ζ) <i>Sertorius amicos in cubiculum suum admisit, ut eis somnium suum narraret.</i>	☐	☐
η) <i>Sertorius in somno ad se venire cervam perditam vidit.</i>	☐	☐
θ) <i>Cerva perditam in cubiculum mirabili quodam casu introrupit.</i>	☐	☐
ι) <i>Sertorius amicis mendacium obiecit: “Visum est mihi in somno cervam ad me reverti.”</i>	☐	☐

II. Ασκήσεις σύζευξης

1. Να συνδέσετε τους αριθμούς της στήλης Α' με τα γράμματα της στήλης Β'.

Ένα στοιχείο της στήλης Β' περισσεύει.

A	B
1) <i>pulchritudinis</i>	α) κατηγορούμενο
2) <i>factu</i>	β) έμμεσο αντικείμενο ρήματος
3) <i>die</i>	γ) δοτική προσ. του κρίνοντος
4) <i>dono</i>	δ) υποκείμενο απαρεμφάτου
5) <i>utilia</i>	ε) γενική της ιδιότητας
6) <i>a servo</i>	στ) δοτική του σκοπού
7) <i>ei</i>	ζ) αφαιρετική της αναφοράς
8) <i>sese</i>	η) αφαιρετική του χρόνου
9) <i>aliquis</i>	θ) εμπρόθ. αφαιρ. του ποιητικού αιτίου
10) <i>eis</i>	ι) επιθετικός προσδιορισμός
	ια) υποκείμενο ρήματος

2. Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τη σημασία τους στη στήλη Β'.

Τέσσερα στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν:

A	B
1) <i>orior</i>	α) αφήνω ελεύθερο
2) <i>admiratio</i>	β) δωρίζω
3) <i>admitto</i>	γ) πεθαίνω
4) <i>emitto</i>	δ) κατευθύνω
5) <i>invenio</i>	ε) διδάσκω
6) <i>introrumpo</i>	στ) θαυμασμός
7) <i>praecipio</i>	ζ) συζητώ
8) <i>pereo</i>	η) προκαλώ
9) <i>doceo</i>	θ) αφήνω κάποιον να περάσει, δέχομαι
10) <i>conloquor</i>	ι) εισβάλλω
	ια) καθοδηγώ
	ιβ) πείθω
	ιγ) ανατέλλω, γεννιέμαι
	ιδ) βρίσκω

3. Στηριζόμενοι στο κείμενο να γράψετε δίπλα σε κάθε ερώτηση το γράμμα της αντίστοιχης απάντησης. Ένα στοιχείο της στήλης των απαντήσεων περισσεύει:

Ερωτήσεις

Απαντήσεις

1) ☐ <i>Quid Lusitanus Sertorio dono dedit?</i>	α) <i>Certe.</i>
2) ☐ <i>Quid Sertorius praedicabat?</i>	β) <i>Nescio.</i>
3) ☐ <i>Quis Sertorium docuit quae utilia factu essent?</i>	γ) <i>A cervae sese monitum esse.</i>
4) ☐ <i>Conloquebaturne cervae cum Sertorio?</i>	δ) <i>Cervam albam.</i>
5) ☐ <i>Quid cervae accidit?</i>	ε) <i>Admirationem provocatum.</i>
6) ☐ <i>Utrum cervae inventa est an non?</i>	στ) <i>Minime.</i>
7) ☐ <i>Quid Sertorius servum iussit?</i>	ζ) <i>Ea quodam die fugit et periit.</i>
8) ☐ <i>Cur Sertorius servum praecepit ut cervam repente emitteret?</i>	η) <i>In cubiculum suum.</i>
9) ☐ <i>Ubi Sertorius cum amicis suis erat?</i>	θ) <i>Tacere.</i>
10) ☐ <i>Quid Sertorius amicis narrabat?</i>	ι) <i>“Cervae ad me revertit.”</i>
	ια) <i>Suum somnium, quod non verum erat.</i>

III. Ερωτήσεις - Ασκήσεις πολλαπλής επιλογής

1. Οι κύριες προτάσεις κρίσης (με οριστική) του ευθέως λόγου γίνονται στον πλάγιο:

α) πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις	☐
β) ειδικά απαρέμφατα	☐
γ) βουλητικές προτάσεις	☐
δ) τελικά απαρέμφατα	☐

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

2. Οι κύριες προτάσεις κρίσης (με οριστική μέλλοντα) του ευθέως λόγου γίνονται στον πλάγιο:

α) πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις	☐
β) ειδικά απαρέμφατα μέλλοντα	☐
γ) βουλητικές προτάσεις	☐
δ) ειδικά απαρέμφατα	☐

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

3. Οι κύριες προτάσεις επιθυμίας του ευθέος λόγου γίνονται στον πλάγιο:

α) *πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις*

β) *ειδικά απαρέμφατα*

γ) *βουλευτικές προτάσεις*

δ) *απαρέμφατα μέλλοντα*

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

4. Οι ευθείες ερωτήσεις γίνονται στον πλάγιο λόγο:

α) *πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις*

β) *ειδικά απαρέμφατα*

γ) *βουλευτικές προτάσεις*

δ) *τελικά απαρέμφατα*

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

5. Οι δευτερεύουσες προτάσεις του ευθέος λόγου γίνονται στον πλάγιο:

α) *τελικά απαρέμφατα*

β) *πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις*

γ) *ειδικά απαρέμφατα*

δ) *βουλευτικές προτάσεις*

ε) *δευτερεύουσες προτάσεις (με υποτακτική)*

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

6. Τα τελικά απαρέμφατα του πλαγίου λόγου γίνονται στον ευθύ:

α) *κύριες προτάσεις κρίσης*

β) *ευθείες ερωτήσεις*

γ) *δευτερεύουσες προτάσεις (με οριστική)*

δ) *κύριες προτάσεις επιθυμίας*

ε) *επιφωνηματικές προτάσεις*

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

7. Οι κτητικές αντωνυμίες α΄ προσώπου (εφόσον δηλώνεται αυτοπάθεια) του ευθέος λόγου στον πλάγιο γίνονται:

- α) κτητικές β΄ προσώπου
- β) κτητικές γ΄ προσώπου
- γ) *ipsius/ipsorum*
- δ) *illius/illorum*
- ε) *eius/eorum*

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

8. Το χρονικό επίρρημα “*cras*” στον πλάγιο λόγο γίνεται:

- α) *hodie*
- β) *nunc*
- γ) *postero die*
- δ) *heri*
- ε) *ad huc*

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

IV. Ασκήσεις συμπλήρωσης κενών

1. Να τοποθετήσετε τους παρακάτω τύπους στον πίνακα και να συμπληρώσετε τον αντίστοιχο τύπο στους άλλους χρόνους της ίδιας φωνής: *data erat, docere, emitteret, reverti, persuasit.*

Ενεστώτας					
Παρατατικός					
Μέλλοντας					
Παρακείμεμ.					
Υπερσυντ.					
Συντελ. μέλ.					

2. Να τοποθετήσετε τα παρακάτω ουσιαστικά στον πίνακα που ακολουθεί και να τα μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό (όπου είναι δυνατό): *cerva* (αφαιρ.), *dono*, *numine*, *Dianae*, *locum*, *militibus*, *somno*, *pulchritudinis*, *cubiculum*.

Α΄ κλίση	Αντίθετος αριθμός	Β΄ κλίση	Αντίθετος αριθμός	Γ΄ κλίση	Αντίθετος αριθμός

3. Να συμπληρώσετε τις πτώσεις που λείπουν:

ονομ. ενικού	δοτική ενικού	αιτιατική ενικού	αφαιρ. ενικού	ονομ. πληθ.	δοτική πληθ.
			<i>quodam</i>		
<i>quae</i>					
				<i>quae</i>	
		<i>sese</i>			
<i>aliquis</i>					
			<i>quo</i>		
		<i>suum</i>			
	<i>sibi</i>				
<i>ipse</i>					
					<i>eis</i>

4. Να συμπληρώσετε τους άλλους βαθμούς, όπου είναι δυνατόν:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
<i>alba</i>		
<i>eximiae</i>		
	<i>durius</i>	
<i>postero</i>		
<i>magna</i>		
<i>utilia</i>		

5. Να μεταφέρετε όλες τις μορφές του πλαγίου λόγου στον ευθύ:

Πλάγιος λόγος	Ευθύς λόγος
Μάθ. 23 ... <i>marito interroganti quid ageret puer...</i>	
Μάθ. 23 <i>Arria milites orabat ut simul imponeretur.</i>	
Μάθ. 24 ... <i>ancilla dixisset eum domi non esse.</i>	
Μάθ. 24 <i>Visne scire quid Nasica responderit.</i>	
Μάθ. 24 <i>Exclamavit Nasica se domi non esse.</i>	
Μάθ. 24 <i>Accipe nunc quid postea Nasica fecerit.</i>	
Μάθ. 25 ... <i>quando hanc ficum decerptam esse putetis...</i>	
Μάθ. 25 <i>Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis.</i>	
Μάθ. 27 <i>Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora.</i>	

Máθ. 27 <i>Meliora enim fore spero, quae deinceps scribam.</i>	
Máθ. 28 <i>Noli spectare quanti homo sit.</i>	
Máθ. 29 <i>Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem.</i>	
Máθ. 31 <i>Is edixit ut omnes pugna abstinerent.</i>	
Máθ. 31 <i>Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat.</i>	
Máθ. 34 <i>Is fores reserari eosque intromitti iussit.</i>	
Máθ. 34 <i>Nuntiaverunt virtutem eius admiratum se venisse.</i>	
Máθ. 35 <i>Atilius Regulus scripsit mercenarium suum discessisse et ab eo desertum esse rus.</i>	
Máθ. 36 <i>Narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem.</i>	
Máθ. 37 <i>In eum locum res deducta est, ut, nisi qui deus vel casus aliqui subvenerit, salvi esse nequeamus.</i>	
Máθ. 38 <i>Tandem puella rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet.</i>	
Máθ. 41 <i>Sed antiquitatem tibi placere dicis, quod honesta et bona et modesta sit.</i>	

Máθ. 42 <i>Nunc intellego, si iste in Manliana castra pervenerit, quo intendit, neminem tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam, neminem tam improbum, qui non fateatur.</i>	
Máθ. 44 <i>Nescio enim quis possit diligere eum, quem metuat.</i>	
Máθ. 44 <i>Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem.</i>	
Máθ. 45 <i>Tum cuidam persuadet ut ad Ciceronem epistulam deferat.</i>	
Máθ. 45 <i>Curat et providet ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur.</i>	
Máθ. 45 <i>Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adligat et intra castra abiciat.</i>	
Máθ. 45 <i>In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore.</i>	
Máθ. 45 <i>Gallus constituit ut tragulam miterret.</i>	
Máθ. 47 <i>Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva.</i>	
Máθ. 48 α) <i>Sertorius omnibus persuasit cervam conloqui secum et docere, quae utilia factu essent.</i> β) <i>A cerva sese monitum esse praedicabat.</i>	

<p>γ) <i>Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse...</i></p> <p>δ) <i>Sertorius eum iussit tacere.</i></p> <p>ε) <i>Praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset.</i></p> <p>στ) <i>Sertorius dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti.</i></p>	
<p>Μάθ. 49 <i>Experiri enim volui, quam aequo animo me ferro essem interemptura, si tibi consilium non ex sententia cesisset.</i></p>	
<p>Μάθ. 50 <i>Scipio obtinuit, ut neuter in provinciam mitteretur.</i></p>	
<p>Μάθ. 50 <i>Cum consules contenderent uter adversus Viriathum in Hispaniam mitteretur, magna dissensio erat.</i></p>	